

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 69 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1436(2) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1437(2)

2022 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. birželio 29 d. sprendimo Nr. SV-S-586 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 3 ir 4 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Nepritarti Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1436(2) (toliau – Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projektas) dėl šių priežasčių:

1.1. Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projekto 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse siūloma Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 69 straipsnio 14 ir 15 dalių formuluotė „tradicinėms ir valstybės pripažintoms religinėms bendruomenėms ir bendrijoms, perkančioms elektros energiją savo bendruomenių narių bendrosioms reikmėms, žinioje esančių religinės paskirties objektų reikmėms, taikomos tokios pačios elektros energijos kainos ir tarifai, kaip buitiniams vartotojams“ numato plačią ir neapibrėžtą tokios nuostatos taikymo apimtį. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo 13–15 straipsnių nuostatomis, religinės bendruomenės ir bendrijos turi teisę užsiimti ūkine veikla, tai yra leidybos, gamybine-ūkine veikla, steigti visuomenės informavimo priemones, taip pat steigti labdaros įstaigas ir organizacijas, švietimo, kultūros ir gydymo įstaigas, valdyti, naudoti joms priklausančią turtą ir juo disponuoti, o Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projekte neatskleista, kokias tradicinių ir valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų, perkančių elektros energiją savo bendruomenių nariams, bendrąsias reikmes ar religinės paskirties objektų reikmes bus siūloma tenkinti. Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projekte siūlomų nuostatų taikymas taip pat sukels neigiamų pasekmių, nes nebus išvengta piktnaudžiavimo atvejų, kai tam tikriems subjektams bus nepagrįstai taikomos buitiniams elektros energijos vartotojams taikomos elektros energijos kainos ir tarifai. Atsižvelgiant į tai, Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projekte siūlomos nuostatos neatitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtinto teisėkūros aiškumo principo.

1.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. spalio 26 d. nutarime Nr. 1062 „Dėl Paramos, skirtos elektros energijos nebuitinių vartotojų išlaidoms už suvartotą elektros energiją sumažinti, skyrimo ir administravimo tvarkos“ elektros energijos vartotojams, išskyrus buitinius elektros energijos vartotojus (toliau – nebuitiniai vartotojai), nustatytos iš valstybės biudžeto lėšų kompensuojamos elektros energijos kainos dalies, siekiant sumažinti elektros energijos išlaidas nebuitiniams vartotojams (toliau – dalies kompensavimas), skyrimo sąlygos. Nebuitiniams vartotojams nustatytas dalies kompensavimo dydis – 50 procentų elektros energijos kainos, viršijusios nurodytame nutarime nustatytas minimalias kainos ribas. Nuo 2022 m. spalio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. nustatyta minimali 1 kWh elektros energijos kainos riba – 24 ct/kWh,

žemiau kurios dalies kompensavimas netaikomas. Nuo 2023 m. sausio 1 d. iki kovo 31 d. ši riba sieks 28 ct/kWh. Pažymėtina, kad 2022 m. gruodžio 21 d. Vyriausybė priėmė Paramos, skirtos nebutinių vartotojų išlaidoms už suvartotą elektros energiją sumažinti, skyrimo ir administravimo tvarkos aprašo pakeitimus, kuriais įtvirtintos papildomos dalies kompensavimo nuostatos – valstybės biudžeto lėšomis nebutiniams vartotojams bus kompensuota papildoma dedamoji prie elektros energijos persiuntimo paslaugos kainos, skirta dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytų ir faktinių elektros energijos įsigijimo technologinėms reikmėms kainų 2022 metais susidariusiai nebutinių vartotojų skolai elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriams kompensuoti. Atsižvelgiant į tai, Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projekto tikslas – sumažinti Lietuvoje veikiančių tradicinių ir valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų išlaidas elektros energijai – jau yra įgyvendinamas šiame papunktyje minėtomis valstybės paramos priemonėmis nebutiniams vartotojams.

2. Nepritarti Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1437(2) (toliau – Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo projektas) dėl šių priežasčių:

2.1. Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo projekto 1 straipsnyje pateiktas pasiūlymas papildyti Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą buitinio gamtinių dujų vartotojo sąvoką sakiniu „Ši sąvoka taip pat apima tradicines ir valstybės pripažintas religines bendruomenes ir bendrijas, perkančias elektros energiją savo bendruomenių narių ir bendrijų bendrosioms reikmėms, nesusijusioms su ūkine komercine ar profesine veikla, žinioje esančių religinės paskirties objektų reikmėms“ neatitinka 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [2009/73/EB](#) dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą [2003/55/EB](#), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu [\(ES\) 2022/869](#), 2 straipsnio 25 punkte įtvirtintos sąvokos „namų ūkio vartotojas“, kurią valstybės narės į nacionalinę teisę turėjo perkelti tiksliai. Direktyvos [2009/73/EB](#) 2 straipsnio 25 dalyje įtvirtinta, kad namų ūkio vartotojas suprantamas kaip vartotojas, perkantis gamtines dujas naudoti savo namų ūkio reikmėms, o Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo projekto 1 straipsnyje siūlomoje formuluotėje nėra minimos namų ūkio reikmės.

2.2. Vadovaudamosi Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo 10 ir 11 straipsniais, tradicinės religinės bendruomenės ir bendrijos gali įgyti juridinio asmens statusą. Dėl šios priežasties tradicinės ir valstybės pripažintos religinės bendruomenės ir bendrijos negali būti tapatinamos su fiziniais asmenimis – buitinais gamtinių dujų vartotojais, kurie perka gamtines dujas asmeninėms, šeimos ar namų ūkio reikmėms, nesusijusioms su ūkine komercine ar profesine veikla. Toks Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo projektu siūlomas reguliavimas neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 7 punkte įtvirtinto teisėkūros sistemiškumo principo, reiškiančio, be kita ko, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje.

2.3. Kadangi Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo projekto 1 straipsniu keičiamo šio įstatymo 2 straipsnio turinys atitinka Elektros energetikos įstatymo projekto 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse siūlomą reguliavimą, Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo projektui taip pat nepritariama dėl šio nutarimo 1.1 papunktyje nurodytų priežasčių.

Ministras Pirmininkas

Energetikos ministras